

ICN éves konferencia Bonnban

A világ versenyhatóságait és nemzetközi szakértőket tömörítő szervezet konferenciája a kartellek elleni erőteljes fellépést szorgalmazta.

A 2001 októberében létrehozott, a világ valamennyi versenyhatóságának együttműködését célzó hálózat június 6–8-án tartotta idei éves konferenciáját. A rendezvényre ezúttal a német versenyhatóság szervezésében került sor, Bonnban. A konferencia, amely immáron a negyedik volt az ICN történetében, több mint 400 résztvevőjével a legnagyobb nemzetközi versenyjogi rendezvénynek bizonyult. Több mint 80 versenyhatóság képviseltette magát az üléseken és az üzleti világ szakemberei, valamint a versenyjoggal foglalkozó ügyvédi irodák munkatársai is nagy számban vettek részt a tanácskozásokon.

A két és félnapos rendezvényen az ICN valamennyi munkacsoportja bemutatta az elmúlt egy év során folytatott munkáját és vázolták a következő feladatokat is. Különösen két munkacsoport teljesítménye érdemel említést.

Nagy érdeklődés kísérte a 2004 májusában alakult Kartell Munkacsoport beszámolóját. Az EU Bizottság és a magyar versenyhatóság társelnökségével létrejött munkacsoport tevékenységének első évében a kartellek elleni harc legalapvetőbb kérdéseivel foglalkozott. Ennek kapcsán a kartellek elleni hatékony fellépés érdekében három koncepcionális témakör áttekintésére került sor, melynek keretében a munkacsoport a hard-core kartellek definíciós, valamint a kartellüldözés szervezeti és a hatékony szankcionálás kérdéseiről készített háttéranyagokat. Másrészről a gyakorlati, jogalkalmazási vonalat illetően a vizsgálati eszközök és az engedékenységi politikák elemzését végezték el a munkacsoportban részt vevő versenyhatóságok, illetve sor került egy olyan kérdőív kidolgozására is, amely a 2005/06-os majdani kitöltést követően azon túl, hogy elősegíti majd az egyes versenyhatóságok együttműködését a több jogrendszer érintő kartellek elleni fellépésben, tájékoztatást nyújt majd az üzleti világ szereplői számára is az egyes ver-

senyjogok részletes kartell-, illetve engedékenységi szabályairól.

A fúziókkal foglalkozó munkacsoport a fúziós vizsgálat hatékonyságával, átláthatóságával és kiszámíthatóságával kapcsolatos eljárásról, az eljárás tisztességességével, az információ bizalmas jellegével és a versenyhatóságok közötti együttműködés kérdéseivel stb. foglalkozó korábbi ajánlások mellé további két ajánlást készített el, ezúttal a fúziókkal kapcsolatos versenyhatósági aggályok orvoslása, illetve a versenyhatóságok vizsgálati jogosultságai kapcsán. Ezzel az ajánlások száma 13-ra emelkedett és egy erre vonatkozó áttekintés alapján kiderült, hogy az elmúlt évek során ezek az ajánlások a különböző versenyjogi rendszerek közelítését eredményezték. Ez nemcsak a különböző versenyhatóságok együttműködését segíti hatékonyan, de előnyös a vállalkozások számára is: az ajánlásoknak betudhatóan egyre inkább hasonló fúziós szabályokkal szembesülnek világszerte. A Fúziós Munkacsoport másik említésre érdemes felmérése áttekinti a fúziós engedélyezéshez kötött versenyhatósági feltételek alkalmazásának alapelveit, és elemzi az egyes alkalmazható feltételek előnyeit és hátrányait.

A Bonni Konferencia anyagai megtalálhatóak az ICN honlapján a következő címen: www.internationalcompetitionnetwork.org, az alábbi útvonalon: Annual Conferences - Materials from the Fourth Annual Conference, Bonn, Germany (5–8 June, 2005)

Az OECD versenyügyi tevékenysége

Az OECD Versenyügyi Bizottsága (OECD Competition Committee) a világ legnagyobb és legtöbbet hivatkozott elméleti versenypolitikai elemzéseket készítő szervezete, mely számos esetben segíti mind a versenyhatóságok és más független hatóságok, mind a kormányok és a jogalkotók munkáját. A Versenyügyi Bizottság tagjai az OECD 30 tagországát képviselő versenyhatóságok vezetői.

A Versenyügyi Bizottság munkájából a tagállamok közvetlenül profitálnak, hiszen a tagállamok hatóságainak ritkán van lehetőségük egy-egy jogalkalmazási terület vagy iparág olyan alapos és mélyre-

ható vizsgálatára, mint azt az OECD teszi. Mivel a kutatások eredményei a Versenyügyi Bizottság munkáján keresztül közvetlenül a tagországok rendelkezésére állnak, azok ily módon jelentős erőforrásokat takaríthatnak meg.

A Versenyügyi Bizottság munkája bizonyos speciális kérdések tekintetében két fő munkacsoportban zajlik. A 2. számú munkacsoport a szabályozás és a verseny összefüggéseit vizsgálja (Working Party 2 on competition and economic regulation). Egy közelmúltban készült felmérés alapján ennek a munkacsoportnak a munkája felbecsülhetetlen mértékben segítette a tagállamok törvényhozási, versenyfelügyeleti és versenypártolási tevékenységét. A telekommunikációról, és a villamos energiáról szóló anyagok számos konkrét esetben szolgálták a tagállami jogalkotás és jogalkalmazás alapjául. Emellett nagy hatása volt a strukturális szétválasztásról szóló, valamint a szabályozóhatóságok és versenyhatóságok kapcsolatáról szóló jelentéseknek is.

A 3. számú munkacsoport a versenyfelügyelet és a nemzetközi együttműködés kérdéseire fókuszál (Working Party 3 on law enforcement and cooperation). Ennek a munkacsoportnak az anyagaiból legnagyobb mértékben a versenyhatóságok profitálnak. A kartellekről szóló, évek óta zajló következetes és kitartó munka eredményeként számos versenyhatóság alakította ügy jogszabályait, eljárási rendjét melynek következtében nőtt a verseny legsúlyosabb korlátozásait leleplező eljárások száma és hatékonysága.

A Bizottság munkájának egy részét egyik munkacsoport alá sem rendeli (ez a szűkebb értelemben vett Competition Committee munka). A közelmúltban feldolgozott témák, mint például a szellemi tulajdonnal kapcsolatos versenykérdések, a felfaló magatartások, vagy a fúziókkal kapcsolatban alkalmazott feltételszabások elemzése már több konkrét esetben segítette a tagállami jogalkalmazók munkáját. (Jó példa erre a GVH jelenleg is zajló projektje a fúziós feltételszabások kutatásával kapcsolatban, melynek célja, egy a jogalkalmazás egységességét és kiszámíthatóságát elősegítő közlemény kibocsátása.)

A Bizottság működésének egyik speciális területét adja az úgynevezett közös munkacsoport a kereskedelem és verseny összefüggéseinek vizsgálatára (Joint Group on Trade and Competition).

A Bizottság tevékenységei formájukat tekintve lehetnek:

– *Kerekasztalok (Roundtables)*: melyek során az OECD Titkársága által adott

témában elvégzett kutatás eredményét a tagállamok azonos témában elkészített beszámolójával együtt vitatnak meg a Bizottság előtt a tagállamok.

– *Jelentések (Reports)*: melyek évente két-három alkalommal, egy speciális témakört részletesen megvizsgáló, az OECD Titkársága által - gyakran külső szakértők bevonásával készített - elemzések.

– *Ajánlások (Recommendations)*: melyeket az OECD Tanácsa egyes kiemelt témákban, a tagországok kormányainak illetve versenyhatóságainak címez.

– *Országjelentések (Country reviews)*: melyek országonként elemzik a versenyre és az állami szabályozásra jellemző intézményi felépítést, eljárási jellegzetességeket, és a versenypolitika kialakításának jellemzőit. Az országjelentések emellett ajánlásokat tesznek egy-egy konkrét ország kormányának és versenyhatóságának a versenyre esetlegesen kedvezőbb helyzetet létrehozó megoldásokra. A Magyarországgal kapcsolatos jelentés 1999-ben készült el és került megvitatásra a Bizottság előtt. Az országjelentéseknek és a bennük foglalt ajánlásoknak nagyon erős alakító ereje van egy-egy ország versenypolitikájának kialakítására nézve.

A Bizottság munkájának háttérét az OECD Titkárságának részét képező Versenyügyi Divízió (Competition Division) adja. A Divízió központi tevékenysége a Bizottság munkájának szakmai segítése. Ennek során a Divízió felelős a Bizottsági kerekasztal háttéranyagok, jelentések, országjelentések elkészítéséért. Ezeket az igen nagy jelentőségű és sokak által használt elemzéseket a Divízió alkalmazásában álló, magasan képzett és nagy tapasztalattal rendelkező közgazdászok és jogászok a tagállamok versenyhatóságaival konzultálva készítik el.

Jelentős források irányulnak továbbá a nem OECD tagországok versenyhatóságainak nyújtott úgynevezett technikai segítségnyújtására (OECD Competition Outreach). A technikai segítségnyújtás koordinálására és az ilyen jellegű tevékenységek számának növelésére az OECD Dél-Koreával és Magyarországgal együttműködve létrehozott egy-egy versenyügyi regionális központot Szöulban és Budapesten. Ez utóbbi tevékenysége a közép- és kelet-európai versenyhatóságok munkáját hivatott segíteni.

Az OECD Versenyügyi Bizottságának működéséről, a korábbi anyagokról és a tervezett programokról a www.oecd.org/competition oldalon lehet bővebben olvasni.

Nemzetközi versenyügyi központ Budapesten

Az OECD és a GVH által közösen alapított OECD Budapesti Versenyügyi Regionális Oktatási Központ ez év februárjában a magyar Kormány anyagi támogatásával jött létre. A Regionális Oktatási Központ az OECD Versenyügyi Részlege és a GVH szakmai háttérére építve oktatási és szakmai programok szervezésén keresztül nyújt segítséget elsősorban a közép-, kelet- és délkelet-európai országok versenyhatóságai számára. A Regionális Oktatási Központ létrehozásának elsődleges célja a versenypolitika, versenyjog és a versenykultúra fejlesztése, valamint a versenyhatóságok munkájának elősegítése hozzájárulva a verseny javításához és ezzel a gazdasági növekedéshez, melyet különböző szakmai programokon keresztül valósítanak meg a Központ munkatársai. A GVH fontosnak tartja a saját gyakorlati tapasztalatainak továbbadását a hasonló fejlődési stádiumokat bejáró kelet- és délkelet-európai államok számára, hiszen a hivatal munkatársainak saját tapasztalata is van arról, hogy milyen is ezeken a „képzéseken” való részvétel. A 90-es évek első felében hasonló szemináriumokon és konferenciákon ismerkedhettek meg a hivatal munkatársai a fejlettebb jogrendszerek versenyügyi, versenypolitikai tapasztalataival és ezzel szerezhettek első kézből nélkülözhetetlen ismereteket.

Ugyan a Regionális Oktatási Központ már 2005 februárjában megkezdte működését és az azóta eltelt fél év alatt több színvonalas és a részt vevő országok képviselői számára hasznos programot szervezett, a Központ „szülőatyjai” méltó nyitóprogramról kívántak gondoskodni. A konferenciát a miniszterelnök nyitja meg, ezután pedig Richard Hecklinger (OECD főtitkár helyettese) tart bevezető előadást. A színvonalas szakmai program keretében ezeken túl előadásokat tartanak az OECD (Frederic Jenny, aki a francia Cour de Cassation tagja, valamint az OECD Versenyügyi Bizottság elnöke), az EU (Lars-Hendrik Röller, az EU Bizottság Verseny Főigazgatóság vezető közgazdásza) és jeles hazai szakemberek (Chikán Attila professzor). A téma (versenypolitika, versenyképesség, növekedés kapcsolata) kiválasztása mindenképpen aktuális és hasznosítható hazai környezetben is és a célországokból érkezők számára is. Természetesen azonban ez az egyetlen nap csak az alapvetésre elégséges, a részletekkel további szemináriumok, konferenciák kell hogy foglalkozzanak.

A mostani konferencia nem előzmény nélküli. A tavalyi évben is szervezett a GVH egy hasonló nemzetközi konferenciát, melyet egyrészt Magyarország EU-csatlakozása, másrészt a tagállamokban a csatlakozás időpontjában hatályba lépett merőben új eljárási és együttműködési rendeltettség aktualizálta. Az érdekes és eszmecserére alkalmas téma mellett a konferencia „fényét” az is emelte, hogy a GVH elnökének sikerült megnyernie a konferencián való részvételre és egy előadás megtartására Mario Monti urat, aki az EU Bizottság versenyügyekért felelős biztosa volt akkoriban. Ennek a ténynek azért van nagy

jelentősége, mert a Monti úr a csatlakozás előtti időszakban a csatlakozó államok közül egyedül Magyarországra tett „szakmai” kirándulást és tartott méltató előadást a magyar versenyjogról, a versenyhivatal működéséről. A konferencia témája a közösségi versenypolitika és versenyjog magyarországi alkalmazása volt és a brüsszeli biztoson kívül más nemzetközi és hazai előadók osztották meg ismereteiket a résztvevőkkel. A délelőtti program előadásokat tartalmazott vállalati versenyjog, illetve állami támogatások témában. A délutáni szekcióüléseken pedig a hallgatóságoknak is lehetősége nyílt arra, hogy kérdéseikkel gondolkodóba ejtsék a szakma elismert előadóit. A hallgatóság soraiban üdvözölhettük a szakmai elméleti és gyakorlati, valamint a közigazgatás és a vállalati szféra képviselőit, valamint a téma iránt érdeklődő szakújságírókat.

Versenyjogi konferencia Debrecenben

A Gazdasági Versenyhivatal a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Karával együttműködésben 2005. április 22-én Versenyjogi konferenciát tartott a szellemi szabadfoglalkozásuk és önszabályozó szervezeteik tevékenységének versenyjogi aspektusairól. A rendezvényen a szakmai kamarák tevékenységével kapcsolatos álláspontjaikat oszthatták meg a versenyjogi és az érintett kamarai, minisztériumi szakértők.

A konferenciát Várnay Ernő, a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara Európa-jogi Tanszékének vezetője nyitotta köszöntőjével, majd az egyetem képviselőjében Papp Mónika egyetemi adjunktus tartott előadást a versenypolitika és a versenyjog célkitűzéseiről, eszközrendszeréről, valamint a magyar és az európai közösségi versenyhatóságok intézményi felépítéséről. A nyitó előadásokat követően a szakmai szabályozások egyes elemeivel kapcsolatos versenypolitikai álláspontot a Gazdasági Versenyhivatal képviselőjében Nagy Krisztina, a Szolgáltatási Iroda vizsgálója mutatta be (lásd ehhez a kapcsolódó tanulmányt az elemzés rovatban). A szakmai kamarák önszabályozó gyakorlatának megítélését, valamint a Gazdasági Versenyhivatal jelentősebb eljárásait a Versenytanács képviselőjében dr. Kállai Mária versenytanács tag ismertette. Kiemelte, hogy a szellemi szabadfoglalkozásuk, s így a szakmai kamarák tevékenysége is a versenyjog hatálya alá vonható, a jogsértőnek ítélt kamarai szabályzatokat, előírásokat pedig a Hivatal a jövőben szigorú bírsággal sújtja, tükrözve a versenykorlátozó rendelkezések piaci szerepét, s visszatartva a szervezeteket ezek későbbi alkalmazásától.

Az Európai Bizottság Versenyügyi Főigazgatóságáról Bottka Viktor vizsgáló képviselte az Európai Bizottság véleményét a szakmai szolgáltatások piacán tapasztalható versenyről, bemutatva a Bizottság és a nemzeti hatóságok együttműködését, a Bizottság egyes tagállamokban végzett átfogó tényfeltáró munkáját, s az ezek alapján kiadott Közleményét. Hangsúlyozta, hogy a szakmai szolgáltatások fontos szerepet játszanak az európai gazdaság versenyképességé-

nek javításában, és előrehaladásuk része a fejlődéssel és foglalkoztatással kapcsolatos Lisszaboni Stratégiának. Ennek megfelelően a Bizottság felkérte az egyes nemzeti hatóságokat és szabályozókat a hatáskörükbe tartozó szakmák esetében fennálló lehetséges versenykorlátozó rendelkezések körének, valamint az elérendő közérdek indokoltságának, s az ezzel való arányosságának meghatározására, ennek tapasztalatait pedig jelentéseiben értékelte.

Végül a szakmai szolgáltatásokkal kapcsolatos egyes versenyjogi kérdésekről Miskolczi Bodnár Péter, a Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara Civilisztikai Intézetének egyetemi tanára tartott előadást. Elismerve a Bizottság, valamint a nemzeti hatóságok e téren végzett versenyfelügyeleti és versenypártolási munkájának jelentőségét, felhívta a figyelmet arra, hogy a szakmai szolgáltatások egységes kezelése háttérbe szoríthatja az egyes szakmák egyedi sajátosságainak figyelembevételét. Hangsúlyozta, hogy a versenykorlátozóknak ítélt rendelkezések csak megfontolt eljárás keretében számolhatók fel, olyan szakmák esetében pedig, melyek elsősorban nem piaci tevékenységet végeznek, így különösen a közjegyzőknél ezek indokoltsága alapvetően megkérdőjelezhető.

Az előadásokat követően élénk kerekasztalvita alakult ki a résztvevők között, így az egyes kamarák és minisztériumok képviselői fejtették ki álláspontjaikat saját szakmaik versenyjogi megítéléséről, a Fővárosi Ítéltábla képviselői a versenyfelügyeleti eljárások jogorvoslati tanulságairól, valamint a szlovák versenyhatóság munkatársai az e területen végzett tevékenységükről. A kötetlen beszélgetésen elhangzott érvek, vélemények hasznos visszacsatolást jelentettek a területtel foglalkozó versenyjogi szakértőknek és szakmai képviselőknek.

